

ИЗВЕШТАЈ

**РЕАЛИЗИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ОТПАД ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2016 година**

Јануари 2017

ИЗВЕСТИВАЊЕ
ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ОТПАД ВО ОПШТИНА ПРИЛЕП ЗА 2016 година

Врз основа на Законот за Управување со отпад член 23.

до Градоначалникот на Општина Прилеп.

1. ОПШТО

- Општината зафаќа вкупна површина од 1.195 km² и според површината е најголема општина во Македонија.
- Општината вклучува вкупно 59 населени места – Градот Прилеп и 58 села.
- Во однос на бројот на жители, општината се наоѓа на петтото место од вкупно 84 општини. Општината опфаќа и дел од висорамнината Мариово .
- Општина Прилеп се наоѓа на надморска височина од 620 до 680 м на повисоките делови, а највисоките планини во општината се до висина од 1.500 м. Координатите на градот се: 41021'22" северна географска ширина и 21035'7" источна географска должина.
- Согласно пописот во 2002 година градот брои 76.768 жители, од кои 93.2% се Македонци. Од вкупното население во Општина Прилеп, 89% (69.704 жители) живеат во градот, додека останатите 11% (7.064 жители) живеат во руралните области.

1.1. ЦЕЛИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА ТЕРИТОРИЈАТА НА ОПШТИНА ПРИЛЕП

Поставените цели за управување со отпад се од големо значење, бидејќи со нив се дефинира комплекс од долгорочни, меѓусебно поврзани насоки и активности, се со цел:

- да се контролира движењето на отпадот;
- да се намалат количините на создаден отпадот;
- да се искористи материјалната и енергетската вредност на отпадот;
- да се намалат количините на опасни супстанции во отпадот;
- да се обезбеди прифатливо депонирање од аспект на заштита на животната средина;
- да се спречи формирањето на нови оптеретувања на животната средина што ќе треба да ги решаваат идните генерации;
- да се санираат оптоварувањата на животната средина кои што вршат негативни влијанија врз животната средина и врз здравјето на луѓето.

2.Извори на отпад во Општина Прилеп

2.1.Граѓани (жители) на Општина Прилеп со пописот од 2004 год:

-Град Прилеп-----	69.704 жители
-Останати населени места -----	7.064 жители

Вкупно = 76. 768 жители

-Број на станови-----	3.818 станови
-Број на домаќинства-----	17.023 домаќинства

Вкупно = 20.862

2.2.Стопанство

• Производствени субјекти:

-ТИРЗ - Гнетерм -----	1 субјект
-ТИРЗ- Индексен Молдин-----	1 субјект
-Печатници-----	9 субјекти
-Пластични материјали-----	5 субјекти
-Производство на материјали-----	4 субјекти
-Производство на парни котли-----	6 субјекти
-Производство на цигари-----	1 субјект
-Производство на хартија-----	18 субјекти
-Производство на пијалок-----	3 субјекти
-Производство на сточна храна-----	1 субјект
-Производство на облека-----	13 субјекти
-Производство на обувки-----	1 субјект
-Производство на мебел-----	6 субјекти
-Производство на метални профили-----	1 субјект
-Производство на бетонски плочки-----	2 субјекти
-Преработка на мермер и гранит-----	14 субјекти
-Преработка на лим-----	8 субјекти
-Преработка на дрво-----	2 субјекти
-Преработка на стакло-----	2 субјекти
-Градежништво-----	4 субјекти

-Трговски центри-----	2 субјекти
-Банки-----	15 субјекти
-Осигурителни компании-----	10 субјекти
-Стоваришта и складишта-----	15 субјекти
-Магацини за храна -----	11 субјекти
-Магацини за цигари-----	1 субјект
-Магацини за пијалак-----	3 субјекти
-Магацини за електро материјали-----	1 субјекти
-Училишни објекти основни-----	10 субјекти
-Училишни објекти средни-----	7 субјекти
-Училишни центри други-----	2 субјекти
-Градинки-----	4 субјекти
-Здравствени објекти-----	6 субјекти
-Пензиски објекти-----	1 субјект
-Здравствени ординации-----	12 субјекти
-Ветеринарни станици -----	2 субјекти
-Аптеки-----	15 субјекти
-Земјоделски аптеки-----	5 субјекти
-Лаборатории-----	5 субјекти
-Верски објекти-----	7 субјекти
-Ресторани-----	16 субјекти
-Кафичи-----	9 субјекти
-Слаткарници-----	6 субјекти
-Канцеларии-----	15 субјекти
-Шпедиции-----	6 субјекти
-Катастар-----	4 субјекти
-Невладини организации-----	9 субјекти
-Трговија-----	280 субјекти
-Реонски дуќани-----	1.033 субјекти

2.3.Јавни површини

Површини кои се одржуваат по програма и каде се создава отпад

Јавно прометни површини (улици, тротоари, плоштади)

а) Метење

- Метење тротоари 1 категорија-----	41.095 м2
- Метење тротоари 2 категорија-----	126.600 м2
- Метење тротоари 3 категорија-----	7.350 м2
- Метење тротоари 4 категорија-----	11.400 м2
- Метење на улици 1 категорија-----	3.500 м2
- Метење на улици 2 категорија-----	53.800 м2
- Метење на улици 3 категорија-----	14.500 м2
- Метење на улици 4 категорија-----	13.100 м2

б) Миеење на улици

-Машинско миеење 1 категорија-----	97.920 м2
-Машинско миеење 2 категорија-----	64.053 м2
-Машинско миеење 3 категорија-----	26.900 м2
-Машинско миеење 4 категорија-----	29.300 м2
-Рачно миеење 1 категорија-----	41.095 м2
-Рачно миеење 2 категорија-----	94.800 м2
-Рачно миеење 3 категорија-----	14.000 м2
-Рачно миеење 4 категорија-----	16.850 м2

в) Одржување на парковски површини

-Парковски површини од 1 категорија-----	17.440 м2
-Парковски површини од 2 категорија-----	104.825 м2
-Парковски површини од 3 категорија-----	59.730 м2
-Парковски површини од 4 категорија-----	35.000 м2

3.Количини на отпад собрани во 2016 год.

3.1.Комунален отпад-----	23.794 тони
3.2.Хартија-----	830 тони
3.3.Пластика-----	115 тони
3.4.Текстил-----	1156 тони
3.5.Земја-----	1169тони
3.6.Стакло-----	57тони
3.7.Најлон-----	51тони
3.8.Отпад од тутунска индустрија-----	11 тони
3.9.Прехранбен отпад-----	83 тони
3.10.Грдежен шут-----	1570 тони

Вкупно = 28.836 тони

4.Кадровска и техничка опременост на ЈКП „Комуналец,, – Прилеп

4.1.Кадровска распределба на вработени и времено вработени

-Заеднички служби-----	68 извршители
-Собирање и транспортирање на отпад-----	114 извршители
-Метачи-----	76 извршители
-Одржување на паркови-----	56 извршители
-Гробишта-----	43 извршители
-Ангажирани преку АВР,, Реалност,, -----	31 извршители

Вкупно = 388 извршители

4.2.Техничка опременост

4.2.1.Возила за собирање, транспортирање на отпад и одржување на ЛПП, паркови и парк шуми.

-Патнички возила-----	13 возила
-Возила за собирање и транспортирање на отпад--	36 возило
-Градежни машини-----	9 возила
-Цистерни-----	2 возила
- Фекалка-----	1 возило
- Машини за косење-----	54 машини
- Балирки за примарна селекција-----	3 машини

Во 2016 год. набавени се 5 возила за подигање на отпад со вкупна инвестиција во основни средства од 7.000.055,00 ден. и три градежни машини во вредност од 3.987.000,00 ден. Со овие вложувања, во моментот, ЈКП,, Комуналец,, -Прилеп е целосно опремен, со што е подобрена и услугата во делот на управувањето со отпадот.

4.2.2.Депонирање на отпадот на депонијата во Алинци

-Оградена депонија целосно со стражарска служба и проврка на отпад.

-Вага- се мери целокупниот отпад

-Утоварна машина

-Градежна машина скип

-Кипери камиони 4 возила

- Изграден прописен базен за дезинфекција на гуми на возила

-Во 2015-2016 год. со земјен слој е покриена и заштитена депонијата Алинци, со што во одредена мерка е заштитена животната средина, намалена е миризбата и во многу е подобрен визуелниот изглед на депонијата.

4.2.3.Комунална инфраструктура

- Контејнери за мешан отпад од 1,1 м³----- 400 парчина

- Контејнери за пластика од 1 м³ ----- 350 парчина

- Контејнери за хартија од 1 м³----- 350 парчина

- Садови за јавни површини од 3-7 лит.----- 1500 парчина

- Садови за примарна селекција од 120 лит.----- 15.460 парчина

5.Едукација за управување со отпад

Подигнување на еколошката свест на граѓаните, бизнис заедницата и институционална комуникација, соработка со НВО. Потребна е комуникација со медиумите за подобро запознавање на јавноста за сите активности кои се превземени од од ЈКП,, Комуналец-Прилеп,, .Соработка со медиумите е важна поради:

- пренесување на пораките преку медиумите;

- можност да се чуе гласот на локалното население;

- информирање и јакнење на свеста кај јавноста;
- јакнење на секторот кој се занимава со управување со отпад;
- можност за повикување на граѓаните на акција како и објаснување како тие можат да бидат непосредни учесници во правилното третирање и управување со отпадот;
- можности за влијание врз животната средина (институции, власти, политичари).

5.1 Едукација на децата од предшколска возраст

Во соработка со ЈКП,, Комуналец,, со невладини организации, Подрачно министерство за образование 90 % од децата се запознати како да постапуваат со отпадот.

5.2 Едукација на децата од основните и средните училишта

Извршена едукација на децата од основните и средните училишта.

90 % од децата во основните и средните училишта знаат како да постапуваат со отпад.

5.3 Едукација на граѓаните преку организирање на едукативни настани и емисии во медиумите.

2016 год. релизирано континуирано едуцирање преку медиумите.

5.4 Организирањена јавни расправи, трибини, ...

Граѓаните активно учествуваат во едукативни настани, Невладини организации и Урбаните заедници.

5.5 Емитирање на радио и ТВ емисии на локално ниво

Локалните радио и ТВ станици со емисии во живо се фокусираат на проблемот со решавање на отпадот со јавувања на граѓаните во живо. Истакнување на важноста за селектирање на отпадот со потенцирање на бенефициите од активностите за подигање на јавна свест ЈКП „Комуналец,, -Прилеп и соработка со Невладин сектор

5.6 Активна ВЕБ страна со сите проекти, новини и информации.

6. ИНВЕСТИЦИИ ДО 2016Г И ПЛАНИРАНИ ИНВЕСТИЦИИ ВО ПРИМАРНА И СЕКУНДАРНА СЕЛКЦИЈА НА ОТПАД ВО 2017 ГОД.

Општина Прилеп, и ЈКП,, Комуналец,,-Прилеп, од 2008 година го започнаа проектот примарна селекција на отпад. Од 2008 година до сега, во градот, на Јавно прометните површини, пред станбените блокови, пред институциите, училиштата и градинките

- **Направени се 400 еколошки острови** со поставување на три контејнери за селекција на отпад, ПЕТ и амбалажа од пластика која може да се рециклира, за сите видови на хартија и за биоразградлив отпад. Вкупната инвестиција само во делот на примарна селекција на отпад од јавно прометни површини е над **15 милиони денари.**
- Набавени и поставени во домаќинствата се **15.460 илјади корпи** за отпадоци, во вредност од околу **18. 500.000,00 ден.** Или во 2016 година се набавени **2.880 канти** во жолта и зелена боја со инвестиција од **2.520.000,00 ден.**
- Јавното комунално претпријатие „ Комуналец,, за 2017 и дел во 2018 година во зависност од инвестициите планира да набави уште **10 илјади корпи** за примарна селекција во домаќинствата.
- Моментално во одделот за селекција на отпад работат 3 преси за балирање на рециклирачки отпад
- Во 2016 год. набавени се половни возила за собирање, транспортирање и депонирање на отпад и за собирање во примарната селекција на отпад.
- ЈКП,, Комуналец,, -Прилеп, изработи Проект за секундарна селекција на отпад кој опфаќа изградба на хала и плато со **инвестиција од 12.000.000,00 ден.** и поставување на набавената **Линија за селекција за отпад во вредност од 14.695.500,00 денари** од фирмата Техникс од Хрватска. Ова се долгорочни вложувања кои во целост ќе ја оправдаат инвестицијата, ако знаеме податок дека моментално во Прилеп, само од примарната селекција се собираат од 700 до 800 **тони хартија годишно, 105 до 120 тони пластика, најлон околу 48-50 тони годишно само од Јавно прометните површини.** Ова се податоци само од досегашната примарна селекција на отпад, но реалните предвидувања со воведувањето на секундарната селекција на отпад се дека овие бројки би се зголемиле **за два и пати и повеќе.**

- Воедно , во 2016 година, дополнително е купено и приватно земјиште за изградба на **компостара со Одлука на управниот одбор на ЈКП,, Комуналец,,** во вредност од 1.674.480, 00 илјади денари. Оваа компостара ќе се гради со сопствени средства во 2017 и 2018 година. Со ова, биоразградливиот отпад ќе се преработува во компост кој е применлив во земјоделието и овоштарството. На истата локација планирано е долгорочно да се изградат и повеќе содржини како одгледување на ран зеленчук и цвеќарство, а ќе се користи енергијата од се што неможе да се рециклира. По ова, предвидено е да се гради фабрика од помал обем за рециклирање на хартија и инсталација за рециклирање на отпад од градежни материјали, каде предвидуваме да се прават разноразни преработки од овој градежен рециклирачки материјал.
- Планирано е да се изврши мерење на присутен гас во депонијата и во иднина да се отпочне проект за искористување на депонискиот гас со изградба на биогазна централа од помал обем, но со оглед на поставениот модел за целокупно искористување на отпадот во рециклирање и компостирање предвидувањата се дека биогаз би останал во мали количини што во никој случај не би ја оправдало инвестицијата. Но , за да ги потврди сомнежите кај многумина, ЈКП,, Комуналец,, -Прилеп, потребно е да ги изврши овие мерења со амгажирање на специјализирана фирма. Од испитувањата ќе зависи исплатливоста и оправданоста на ваква био инсталација.
- Вака поставената селекција и преработка на сиот отпад покажува дека процентуално отпадот во Прилеп до 2017 година би се рециклирал **некаде од моменталните 28 % до 45%.** Со воведувањето на сите принципи и системи за примарна и секундарна селекција, селектираниот отпад би требало да достигне до 70 %. Остатокот од отпад кој ќе не може да се преработи би се носел во Регионалната депонија, која е предвидена да се гради во Пелагонискиот плански регион. Овој модел за Управување со отпадот е собрани искуства од повеќе Европски држави, кои применувале различни модели за Управување со отпад и се покажало дека вака поставениот модел е наједноставен за упарвување за граѓаните, за стопанството, за фирмите Управители со отпад, за општините и така натаму.

- Моментално ЈКП,, Комуналец,, -Прилеп, работи на сопствен проект за изградба на санитарна депонија од помал обем, доколку се случи да не профункционира Регионална депонија за брзо време. Истата, е со површинско депонирање и со капацитет предвиден за остатокот од нересиклирачки отпад, ако се знае дека годишно во Прилеп вкупниот отпад е од **28 до 31 илјади тони годишно.**

6.1 Инвестиции во селекција на отпад(севкупно) :

6.1.1 Raspredelba na kanti za selektiran otpad

6.1.2 Linija za selekcija na otpad i izgradba na hala vo vrednost od **500.000 eur (севкупно со инфраструктура)**

6.1.3 Плато и боксови за kompostirawe na organski otpad vo vrednost od **350.000 eur.**

Ovie investicii }e otpo~nat da se gradat во март 2017, а ќе продолжат и во 2018 и 2019 год.

Изработил:

Лилјана Пурдеска Силјаноска

Прилеп
16.01.2016 год.

ЈКП,,Комуналец,, – Прилеп”

ДИРЕКТОР
Zlatko Risteski

